

Raadsvoorstel

Datum vergadering: 16 december 2021
Datum B&W: 9 november 2021

Portefeuillehouder: Arjan Kraijo
Auteur: Martijn Stortenbeker

Onderwerp:

Raadsvoorstel Definitieve accentkeuze voor de op te stellen omgevingsvisie.

Voorgesteld besluit:

1. Het accent 'Fit en groen dorp in de polder' aan te wijzen als accent voor de op te stellen omgevingsvisie.

Inleiding

Binnenkort (voorgestelde datum is 1 juli 2022, maar mogelijk wordt deze datum naar achteren verplaatst) treedt de omgevingswet in werking. De omgevingswet bundelt 26 wetten in de fysieke leefomgeving. De fysieke leefomgeving bestaat volgens de omgevingswet in ieder geval uit: bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed. Daarnaast geeft artikel 1.2 van de omgevingswet aan dat ook activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving onder de omgevingswet vallen. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden ook aangemerkt gevolgen voor de mens, voor zover deze wordt of kan worden beïnvloed door of via onderdelen van de fysieke leefomgeving.

Het (maatschappelijke) doel van de omgevingswet wordt in artikel 1.3 van deze wet omschreven als:

"Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

1. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
2. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften."

De omgevingswet kent een aantal kerninstrumenten. Deze instrumenten hebben tot doel de leefomgeving zo optimaal mogelijk te beschermen en te benutten. Een van de kerninstrumenten is de omgevingsvisie. De gemeente is verplicht om uiterlijk 3 jaar na de inwerkingtreding van de omgevingswet een omgevingsvisie vast te stellen. De omgevingsvisie is een integrale langetermijnvisie voor de hele fysieke leefomgeving en vormt het afwegingskader voor toekomstige ontwikkelingen. Daarnaast vormt de omgevingsvisie de basis voor het omgevingsplan dat voor 31 december 2029 moet worden vastgesteld.

Op 25 mei 2021 heeft uw raad het document "De eerste stap" vrijgegeven voor participatie. Tegelijkertijd heeft uw raad ingestemd met het uitvoeren van participatie. De participatie is in twee delen uitgevoerd. Dit raadsvoorstel beschrijft de uitkomst van deze participatie. Tegelijkertijd adviseert dit raadsvoorstel uw gemeenteraad over het accent dat als basis moet dienen voor de op te stellen omgevingsvisie.

Beoogd effect

Door het vast stellen van het accent 'fit en groen in de polder' kan de gemeente een eenduidige omgevingsvisie schrijven die qua beleidsdoelstellingen goed past in de nationale en provinciale omgevingsvisie en ook gehoor geeft aan de wens van de inwoners.

Argumenten

Participatie is een verplicht onderdeel van de omgevingsvisie

Het is een wettelijke verplichting om bij het opstellen van een omgevingsvisie aan participatie te doen. Het vaststellen van het accent is een logische volgende stap op deze participatie.

De samenleving heeft zich uitgesproken voor 'fit en groen in de polder'

Uit de resultaten blijkt dat een ruime meerderheid heeft gekozen voor dit accent. Van de 634 uitgebrachte stemmen was 51% voor 'fit en groen in de polder'. In de participatie aanpak, waarmee in de raad van 25 mei 2021 is ingestemd, is aangegeven dat de samenleving in deze participatieronde de functie van adviseur heeft. De samenleving adviseert de gemeenteraad te kiezen voor het accent 'Fit en groen dorp in de polder'. Een overzicht van de stemverhoudingen is hieronder weergegeven.

Periode	Locatie	Doelgroep	Dorp in de polder	Welvarend dorp	Bedrijvig dijkdorp	Fit en groen dorp in de polder	Groeibriljant	Ongeldig	Totaal
15 sep - 15 okt	Online	Alle inwoners	80	5	21	95	9		210
11 sep	Open dag Rederij	Alle inwoners	28	4	7	55	5	1	100
24 sep	de Schalm	Kinderen	8	6	1	17	1		33
24 sep	Makado	Alle inwoners	6	2	3	15	6		32
4 okt	Makado	Alle inwoners	10	8	3	32	2	5	60
8 okt	de Twijn	Kinderen	5	3	1	34	2		45
8 okt	de Postduif	Jongeren	5	3	1	1	2		12
9 okt	Scheldeplein	Alle inwoners	13	3	3	22	7		48
13 okt	Makado	Alle inwoners	15	3	2	19	2	1	42
15 sep - 15 okt	Waardenburgh	Ouderen	0	0	0	1	0		1
15 sep - 15 okt	Rederij	Alle inwoners	10	4	2	34	0		51
Totaal			180	41	44	325	36	8	634
Totaal (excl digitaal)			100	36	23	230	27	8	424
Totaal (kinderen/jongeren)			43	19	7	106	7	2	184

Accent sluit goed aan bij Nationale- en provinciale omgevingsvisie

Nationale omgevingsvisie

De nationale omgevingsvisie stelt de volgende prioriteiten:

- Ruimte voor de klimaatadaptatie en energietransitie
- Duurzaam en economisch groeipotentieel
- Sterke gezonde steden en regio's
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Het accent Fit en groen dorp in de polder sluit goed aan bij deze ambities.

Provinciale omgevingsvisie

De provincie Zuid-Holland heeft in juli 2021 vastgesteld. In deze provinciale omgevingsvisie heeft de provincie Zuid-Holland haar zeven vernieuwingsambities beschreven. Deze ambities dienen als stip op de horizon:

1. Samen werken aan Zuid-Holland: inwoners, organisaties en bedrijven in een vroeg stadium betrekken bij besluiten.
2. Bereikbaar Zuid-Holland: efficiënt, veilig en duurzaam over weg, water en spoor.
3. Schone energie voor iedereen: op zoek naar schone energie, haalbaar en betaalbaar voor iedereen.
4. Een concurrerend Zuid-Holland: diversiteit, de economische kracht van Zuid-Holland.
5. Versterken natuur in Zuid-Holland: een aantrekkelijk landelijk gebied draagt bij aan de kwaliteit van de leefomgeving.
6. Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland: versnellen van woningbouw met behoud van ruimtelijke en sociale kwaliteit.
7. Gezond en veilig Zuid-Holland: Beschermen en bevorderen van een gezonde en veilige leefomgeving.

Het accent Fit en groen dorp in de polder sluit goed aan bij de ambities van de provincie.

Kanttekeningen

Hoe past dit accent bij de doelstellingen uit groeiagenda

De groeiagenda van de regio Drechtsteden richt zich op de volgende pijlers:

- Goed wonen
- Goed werken
- Goede bereikbaarheid

In het accent Fit en groen dorp in de polder is aangegeven dat niet buiten de bestaande contouren zal worden gebouwd. Dit zorgt ervoor dat bij de omgevingsvisie naar alternatieven op het gebied van woningbouw, moet worden gezocht. In dit accent is niet verder ingegaan op werkgelegenheid, dit onderwerp moet nader bekeken worden om uit te zoeken of deze pijler wordt gehaald. De energie- en duurzaamheidsmarkt maakt bijvoorbeeld een grote groei door, wellicht dat daarmee invulling kan worden gegeven aan werkgelegenheid. Op het gebied van bereikbaarheid is in het accent aangegeven dat er voornamelijk wordt gekeken naar duurzaam vervoer en niet naar verbreding van wegen.

Door het kiezen van slechts één accent blijven er mogelijk opgaven liggen

In alle accenten zitten aspecten die belangrijk zijn. In de eerste stap is een aantal kernopgaven bepaald. Elk accent legt de nadruk op verschillende kernopgaven. Dit omdat we én de ruimte én de

middelen niet hebben om invulling te geven aan alle kernopgaven. Daarom moet er gekozen worden. Dat is de reden waarom we accenten niet kunnen combineren met elkaar. Het is niet zo dat er binnen dit accent geen invulling wordt gegeven aan de overige kernopgaven. Het accent geeft wel aan welke kernopgaven prioriteit krijgen.

Er zijn vraagtekens bij de representativiteit van de participatie

Tijdens de eerste en tweede participatieronde zijn alle middelen ingezet die redelijkerwijs beschikbaar waren. Zo is er geadverteerd in het Klaroen, zijn er berichten geplaatst op sociale media en zijn medewerkers de straat op gegaan om mensen aan te spreken over de omgevingswet. Het stemmen is online 24 uur per dag, 7 dagen in de week mogelijk geweest. Voor niet digitaal vaardige inwoners is er gelegenheid geweest om te stemmen op de Rederij en in verschillende winkelcentra.

Er zijn gastlessen gegeven op verschillende basisscholen, er is gesproken met jongeren in de Postduif en er heeft een stembus gestaan in zorgcentrum De Waard.

Iedereen die wilde stemmen heeft de mogelijkheid gehad. Het niet uitbrengen van een stem is ook een keuze. Zoveel mogelijk verschillende doelgroepen zijn in de gelegenheid geweest om een stem uit te brengen.

Het is mogelijk dat een enkele inwoner zowel online als fysiek heeft gestemd

Omdat er zowel de mogelijkheid was om online als fysiek te stemmen, is het niet uit te sluiten dat een enkele inwoner ook van beide mogelijkheden gebruik heeft gemaakt. Echter, zowel online als fysiek is 'fit en groen in de polder' aanzienlijk vaker gekozen dan andere accenten. Dus ook al zou er wellicht een paar dubbele stemmen inzitten en zouden we aannemen dat deze dan allemaal voor 'fit en groen in de polder' waren, dan nog is niet de verwachting dat het verwijderen van deze stemmen invloed zou hebben op de uitslag. Daarnaast was het online niet mogelijk om meerdere stemmen per e-mailadres uit te brengen. Wanneer met hetzelfde e-mailadres opnieuw een stem werd uitgebracht, werd de voorgaande stem overschreven.

Financiële informatie

Het vaststellen van dit voorstel heeft geen directe financiële consequenties. Maar de uitwerking van het gekozen accent in de omgevingsvisie zal op termijn wellicht consequenties hebben voor de gemeentelijke begroting omdat de prioriteiten mogelijk anders komen te liggen.

Uitvoering

De participatie is, overeenkomstig het voorstel van april 2021, uitgevoerd in twee fasen, te weten:

Fase 1: Duiding van de accenten

Fase 2: Keuze voor één accent, als richting voor de omgevingsvisie.

Fase 1 Duiding van de accenten

Om te komen tot één accent op de ambitie van Alblasserdam als richting/kleur voor de omgevingsvisie is het van belang om de in de Eerste stap benoemde accenten verder te duiden. Hierbij is de samenleving betrokken met als doel het verduidelijken en verbeteren van de kwaliteit van de verschillende accenten.

Hierbij hebben wij gebruik gemaakt van het platform OpenStad. Via dit platform is een website praatmee.alblasserdam.nl opgezet. Op deze website is gedurende de eerste fase van participatie de volgende informatie te vinden geweest:

- Waarom inwoners betrokken worden bij dit project
- Wat de participatie globaal inhoudt
- De eerste duiding van de 5 verschillende accenten via korte tekst en plaatjes
- De mogelijkheid om deze accenten aan te vullen/te wijzigen via een enquête
- De mogelijkheid om vragen over dit proces te stellen
- Informatie over vervolgstappen en voortgang van dit project
- Aanmeld mogelijkheid voor de participatieavond (gereduceerd tot 1 avond ivm coronamaatregelen)

- Link naar document de Eerste stap.

Verder is op 1 juli 2021 een (digitale) accentencarrousel gehouden. Vanwege de coronamaatregelen was het niet mogelijk om bijeenkomsten te organiseren. Daarom is besloten deze avond digitaal te houden. Vooraf hadden 28 personen zich aangemeld. Uiteindelijk bleken er circa 10 inwoners aanwezig. Ondanks het beperkte aantal aanwezige personen hebben er goede discussies plaatsgevonden.

Na de sluiting van de enquête op de website zijn de resultaten van de accentencarrousel en de reacties op de website met de inwoners gedeeld. Daarbij is ook aangegeven of en op welke wijze de reacties invloed hebben gehad op de accenten. Daarbij is ook aangegeven waarom een reactie wel of niet is overgenomen. Met de gewijzigde accenten is de tweede fase van de participatie gestart.

In bijlage 1 is een samenvatting van de Accentencarrousel opgenomen. In bijlage 2 is het rapport over de online enquête opgenomen.

Fase 2 Keuze voor accent

In de periode van 15 september 2021 tot en met 15 oktober 2021 hebben de inwoners van de gemeente Alblasterdam de mogelijkheid gehad om zich uit te spreken over een accent voor de toekomst van Alblasterdam. Dit kon digitaal via de website praatmee.alblasterdam.nl, maar dit kon ook fysiek in de hal van de Rederij. Daarnaast hebben medewerkers van de gemeente zich laten zien in Makado, op de weekmarkt en op het Scheldeplein. Daarnaast zijn er ook nog gericht doelgroepen opgezocht. Zo zijn er een aantal gastlessen bij verschillende groepen 8 gegeven, zijn er medewerkers van de gemeente opgetrokken met jongerenwerkers in de Postduif en is er bij verzorgingstehuis De Waard een fysieke stembus neergezet.

De resultaten van al deze stemmogelijkheden zijn in de bijlage 3 weergegeven. Uit de reacties komt naar voren dat de samenleving van Alblasterdam het accent 'Fit en groen dorp in de polder' het beste accent vindt om de omgevingsvisie op te baseren.

Vervolg

Nadat het definitieve accent is vastgesteld wordt gestart met het opstellen van een concept-omgevingsvisie. Hierbij zullen verschillende partijen worden betrokken. Denk hierbij aan inwoners, collega-overheden als bijvoorbeeld het waterschap, de provincie Zuid-Holland, de buurgemeenten (Molenlanden, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Ridderkerk), verbonden partijen als Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Dienst gezondheid en jeugd, Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, Stichting Werelderfgoed Kinderdijk, lokale partners als Groene long, verenigingen, winkeliersverenigingen, bedrijfsverenigingen enzovoorts.

Mocht gedurende het proces blijken dat er meer partijen betrokken moeten worden, dan laten wij deze aansluiten. Gedurende het proces zal het accent "Fit en groen dorp in de polder" als leidraad worden gebruikt. Tijdens het proces om te komen tot een concept-omgevingsvisie zal de voortgang periodiek besproken worden met de werkgroep van uw gemeenteraad. De verwachting is dat de concept-omgevingsvisie in september 2022 gereed kan zijn. Deze zal eerst aan uw raad worden aangeboden, waarna er participatie kan plaatsvinden. Tegelijk met het aanbieden van de concept-omgevingsvisie zal ook een participatievoorstel worden aangeboden waarin staat beschreven op welke wijze participatie zal plaatsvinden.

Communicatie

Nadat uw gemeenteraad het accent heeft gekozen zal in overleg met de afdeling communicatie een persbericht worden uitgedaan.

Bijlagen

1. Bijlage 1. Samenvatting accentencarrousel
2. Bijlage 2. Rapportage online enquête

3. Bijlage 3. Overzicht stemverhoudingen
4. Memo